

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 17. De Ritu Illyricorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

Vesperæ Orationes septem, duos Hymnos, quatuor Cantica; quatuor Psalmos, & unum Responsorium continent hoc ordine. Psallitur una Oratio, & unum Canticum: secunda Oratio, secundum Canticum, & tertia Oratio; Hymnus cum primo Psalmo, & quarta Oratio: secundus Hymnus cum reliquis tribus Psalmis: deinde Responsorium, quinta, & sexta Oratio, tertium Canticum, septima Oratio, & quintum Canticum.

Completorium quinque Orationibus constat, & tribus Psalmis, duobus Hymnis, & duobus Canticis. Una dicitur Oratio, & unus Psalmus: deinde secunda Oratio, & Hymnus cum secundo Psalmo: mox tercia, & quarta Oratio, & unus Canticum: tum Hymnus secundus cum tertio Psalmo: demum quinta Oratio, & secundum Canticum.

S. XVII.

De ritu Illyricorum.

I. **I**llyricum, seu Slavonia propriè dicitur ea regio, quæ Dravum, Savumque amnem interjacet, ab occasu Stiria, ab ortu Danubio clausa, à Septentrione perpetuis montium jugis, quibus à Pannonia discernitur. Slavonia dicitur à gente Slavonica, quæ olim circa Maeotidem paludem habitabat, & in has regiones descendit. Porro lingua Slavonica longè lateque patet, atque idē plurimæ gentes sacra peragunt hoc idiomate. Ritu vero sequuntur vel Græcum, vel Latinum. Nam in Dalmatia littorali, in Liburnia, & in Istria omnes Ecclesiastici tam seculares quam Regulares Romano ritu psallunt, habentque Breviarium Romanum Illyrica lingua impressum. In ceteris autem regionibus, videlicet in Servia, Myria, Bosnia, Bulgaria, Russia Minorì Regi Poloniæ subdita, in Volhinia, Podolia, & parte quadam Lituania, alisque finitimiis provinciis ritu Græco divinum peragunt Officium translatis Græcorum Typicis in Slavonicam linguam. Eodem Græcos ritus eadem lingua servant Moscovitæ, quorum Regio Russia major, seu Roxolanja nuncupatur, & qui cunque parent Moscovitici Ducis amplissimo imperio: Christiani quoque Tartari circa Tauricam Chersonesum, Circassi, & multæ Ponticæ nationes. Ajude quidam Historici, Gregorium VII, usum hujus linguae in sacris Vladislao Bohemorum Duci noluisse concedere: sed concessum jam pridem fuisse, anno scilicet 880. narrat Baronius.

S. XVIII.

De ritibus Aethiopum, sive Abyssinorum, & Coptorum.

I. **D**e rebus Abassinorum tres libros scriptis Nicolaus Godignus, ex quibus statum illius regionis curiosus lector intelliget. Est autem Abassia ea pars Africæ, quam veteres Aethiopian sub Ægypto vocarunt, atque ejus Principis imperio subjecta est, quem vulgo Europæ Pretejannem appellant. Ab ipso exordio Apostolicæ prædicationis Christi fidei suscepérunt Aethiopes, prædicante ipsis Eunicho Candacis Reginæ, quem paulo post S. Matthæus Apost. sequutus est. Unicum habent Episcopum, quem Abunam id est Patrem vocant, misum illuc à Patriarcha Alexandrino. Schismaticos eos esse, & erroribus Dioſcori, atque Eutychetis infectos notissimum est. His addiderunt quasdam Judaicas superstitiones, quibus pertinaciter adhaerent. In sacris lingua Aethiopica utuntur, quæ tamen à populari diversa est. Nocturnum Officium vocant *Mansachælit*, Primam *Neg*, Tertiam *Seleſtū*, Sextam *Sedastū*, Nonam *Tasaatū*. Vespertas *Saro*, Completorium *Noam*. Copti, seu Copti sunt quidam Christiani Ægyptii sic dicti à Copto celeberrima olim civitate, & Metropoli Thebaidis, de qua Strabo l. 17. & Plutarchus l. de *Oſride*. Habent quindecim Monasteria, & proprium Patriarcham, qui residet in urbe Cairo, vel in Monasterio S. Mercurii ad mare rubrum. Vernacula eorum lingua Arabica est. At vero in sacris lingua Copticâ utuntur, quæ antiqua Ægyptiaca est, quam Monachi primi Thebaidis cultores ab interitu vindicarunt. Multi sunt Codices hac lingua scripti in Bibliotheca Vaticana, multi item in Ægypto. Plura de hac gente curiosus lector inveniet in Prodromo Copto Athanasii Kircher. Horum ritus Aethiopum ritibus similes esse afferit citatus Auctor c. 5. *Prodromi*. Aethiopes autem habent Romæ Ecclesiam S. Stephani propè Basilikam S. Petri, in qua tres viros reperi, duos Presbyteros, & unum Monachum, quos de ritibus suis Ecclesiæ adhibito Interprete non semel interrogavi; sed quod sacros Codices non habent, nihil ab eis ediscere potui, præter ea quæ sequuntur. Omnia Officia incipiunt ab Oratione Dominica, & Angelica salutatione. Initio nocturnæ precisi recitant Psalmum *Venite exultemus*. Legunt prolixè sacras Scripturas, scripta vero sanctorum Patrum nunquam legunt, nisi in hebdomada sancta. Singulæ horæ duodecim Psalmis constant,